

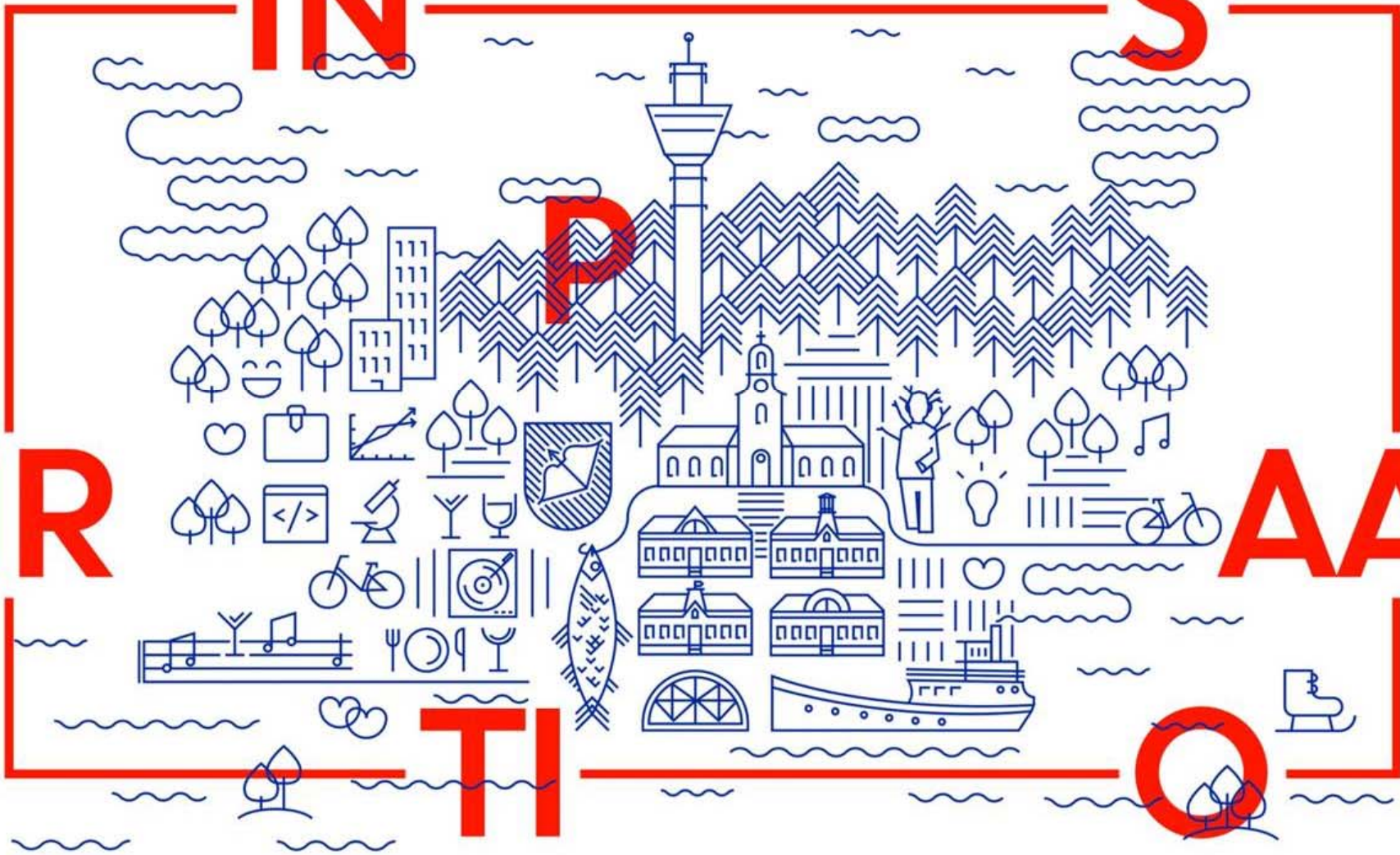
**TÄÄLLÄ INSPIRAATIO
ON LUONNONVOIMA**

IN

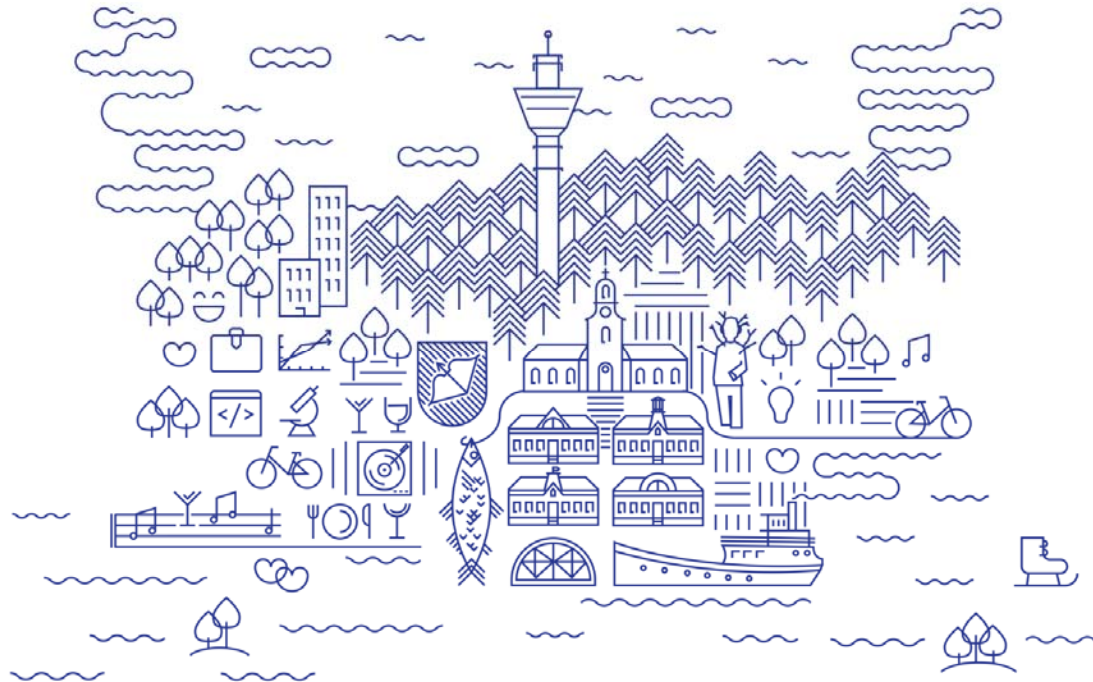
KUOPIO

IR

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste LOKAKUU 2019

Kaupunginhallitus 25.11.2019

Ennuste lokakuu 2019

Verotulojen ennakoidaan alittavan talousarvion 16,6 M€:lla. Suurimpana syynä ovat verohallinnon verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ongelmat, joiden vuoksi kunnille jää tältä vuodelta tilittämättä kunnallisveroja noin 600 M€. Tilityksissä vaje korjaantuu osittain tammikuussa 2020 ja lopullisesti verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Valtionosuustilitykset ovat 6,7 M€ talousarvioon merkittyä suuremmat. Valtio aikaisti kuluvalle vuodelle kertaluonteisen 237 M€:n kuntien valtionosuuksien lisäyksen. Tämän vaikutus kaupungille on 5,1 M€.

Käyttötalouden riskit liittyvät erikoissairaanhoidon. Vammais- ja vanhuspalveluiden sekä lapsiperhepalvelujen ostoihin varatut määrärahat ovat ylittymässä kasvaneen asiakasmäärän ja raskaamman palvelutarpeen myötä. Muut palvelualueet ovat toteutumassa talousarviota parempina.

Kaupungin vuoden 2019 tulosta rasittaa **sairaanhoitopiirin alijäämien kattaminen**. Kuopion kaupungilta on elokuussa laskutettu 3,9 M€:n osuus viime vuoden lopussa sairaanhoitopiirin taseessa olleesta alijäämästä. Peruspääoman suhteessa arvioituna katettavaa Kuopiolle jää edelleen 3,7 M€, joka kirjautuu myös tulosvaikutteisesti vuodelle 2019 pakolliseksi menovaraukseksi tilinpäätökseen. Luku sisältyy jäljempänä olevaan ennustetaulukkoon.

Palvelualueiden ennusteiden ja päivittyneiden verotulo- ja valtionosuusarvioiden mukaan koko vuosi on toteutumassa selkeästi aiempia arvioita heikompana. **Alijäämä** kasvaa noin -40 M€:oon. Taloustilannetta vievät huonompaan suuntaan kertaluonteiset erät, kuten verotuksen tilityshäiriö 12 milj. euroa ja sairaanhoitopiirin alijäämien kattaminen 7,6 milj. euroa. Parannusta tuo puolestaan 5,1 M€:n valtionosuuserä, jonka maksatus aikaistuu tälle vuodelle.

Vesiliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät omaisuusjärjestelyt, kun liiketoimintakauppa vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä toteutetaan, synnyttävät kaupungille arviolta 93 M€:n kirjanpidollisen myyntivoiton (ei rahaa).

Kaupungin lainamäärä vuoden 2019 lopussa ennustetaan olevan n. 26 M€ pienempi kuin talousarviossa, koska vuoden 2018 lopun lainamäärä jäi arvioitua pienemmäksi.

Taloukasvun ennakoidaan heikentyvän, korkojen arvioidaan pysyvän matalina ja kuluttajien ostovoiman hyvänä.

Rakentamisen kasvu on taittumassa.

Työttömyys laskee edelleen. Työmarkkinatuen kuntaosuus on alentunut asiakkaiden aktivoinnin lisääntyä.

Työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistävät toimenpiteet ja uudet toimintatavat ovat vaikuttaneet poissaolojen määrään vähentävästi.

Palvelualueet 2019

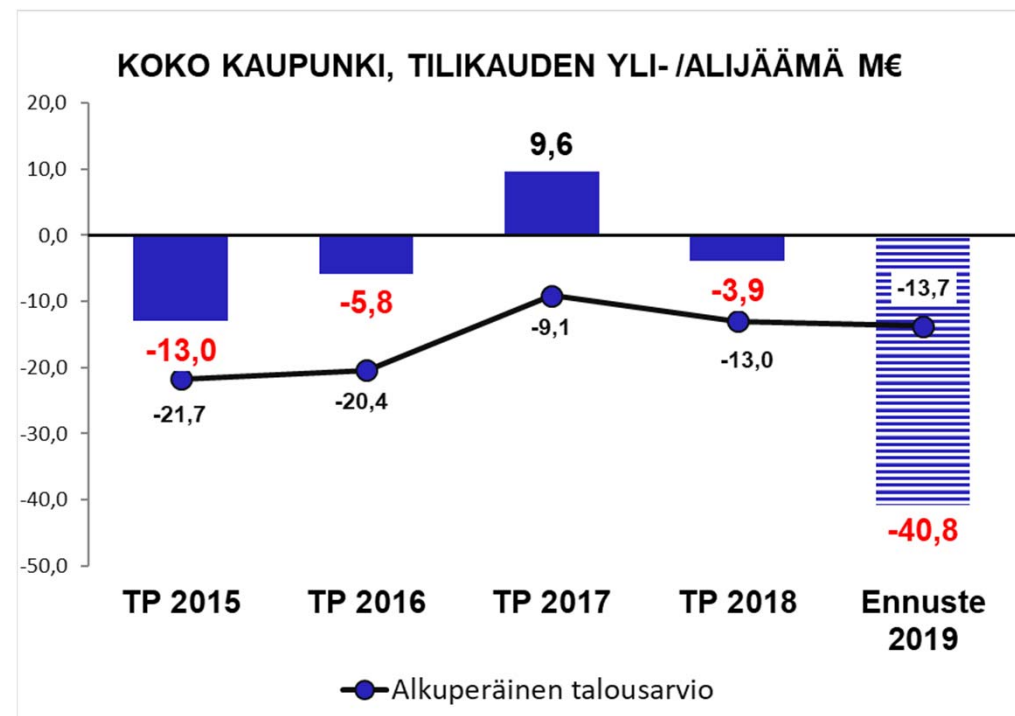
	TA+TAMU 2019 M€	TPE 10-2019 M€	EROTUS (+) paremmin (-) huonommin
Elinvoima ja konsernipalvelu	-27,5	-26,6	0,9
Kaupunkiympäristön palvelualue	-1,7	-0,4	1,2
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	-38,3	-38,6	-0,3
Kasvun ja oppimisen palvelualue	-202,6	-202,1	0,5
Perusturvan palvelualue	-156,2	-161,2	-5,0
Terveystenhuollon palvelualue	-251,5	-264,4	-12,9
- josta erikoissairaanhoido	-169,8	-182,0	-12,2
Terveystenhuollon palvelualue ilman ESH	-81,7	-82,4	-0,7
Vaalit	-0,3	-0,3	0,0
Tarkastustoimi	-0,3	-0,3	0,0
Yleishallinto	-19,5	-22,1	-2,6
TOIMINTAKATE YDINKAUPUNKI	-697,8	-716,0	-18,1
Tilakeskus	32,2	31,2	-1,0
Kuopion Vesi	13,6	13,7	0,1
Muut taseyksiköt ja liikelaitokset yht	2,9	3,0	0,1
TOIMINTAKATE KOKO KAUPUNKI	-649,2	-668,1	-18,9

Toimintakatteen kasvuvauhti tammi-lokakuussa koko kaupungin tasolla on 5,2 % verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Useilla palvelualueilla kasvu on tätäkin suurempi.

Kuntatalouden tilastojen mukaan menokasvu on ollut 4,4 % vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Tilinpäätösennuste 2019

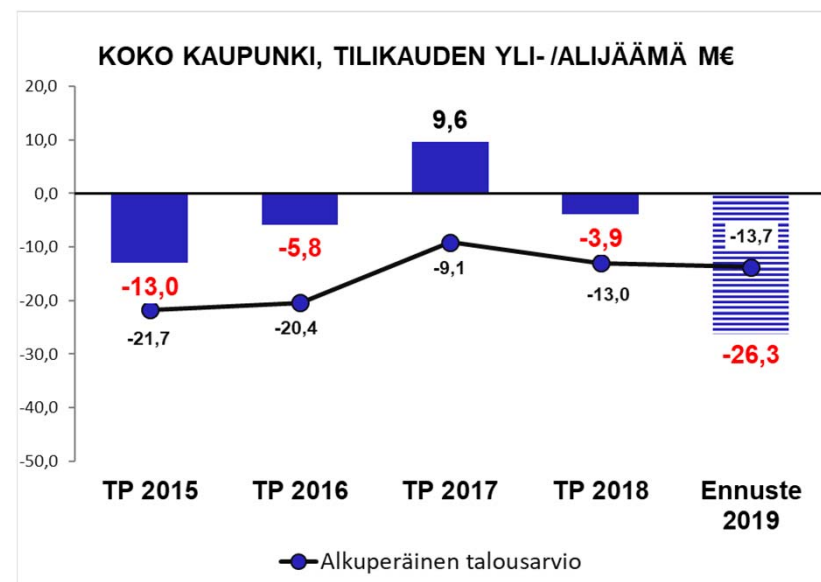
TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	326,0	327,5	1,5
Toimintakulut	-975,2	-995,6	-20,4
Toimintakate	-649,2	-668,1	-18,9
Verotulot	477,3	460,7	-16,6
Valtionosuudet	196,5	203,2	6,7
Rahoitustuotot ja -kulut	8,5	10,8	2,3
Vuosikate	33,1	6,6	-26,5
Poistot ja arvonalentumiset	-51,5	-52,1	-0,7
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tilikauden tulos	-13,9	-41,0	-27,1
Tilinpäätöserät	0,2	0,2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	-40,8	-27,1

Tilinpäätösennuste 2019 / TEOREETTINEN MALLI

(Eliminoitu poikkeukselliset tekijät: sairaanhoitopiirin alijäämien kattaminen 7,6 M€, verotulovaje 12 M€ sekä valtionosuuserän aikaistuminen 5,1 M€)

TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	326,0	327,5	1,5
Toimintakulut	-975,2	-988,0	-12,8
Toimintakate	-649,2	-660,5	-11,3
Verotulot	477,3	472,7	-4,6
Valtionosuudet	196,5	198,1	1,6
Rahoitustuotot ja -kulut	8,5	10,8	2,3
Vuosikate	33,1	21,1	-12,0
Poistot ja arvonalentumiset	-51,5	-52,1	-0,7
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tilikauden tulos	-13,9	-26,5	-12,6
Tilinpäätöserät	0,2	0,2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	-26,3	-12,6

Tilinpäätösennuste

RAHOITUSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus Ta / Ennuste (+)paremmin (-) huonommin
Vuosikate	33,1	6,6	-26,5
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-16,6	-14,0	2,6
Toiminnan rahavirta	21,0	-2,9	-23,9
Käyttöomaisuus investoinnit	-109,9	-94,9	15,0
Rahoitusosuudet inv. menoihin	2,1	2,5	0,4
Pys.vastaavien hyöd. luov. tulot	22,2	18,8	-3,4
Investointien rahavirta	-85,6	-73,5	12,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64,6	-76,4	-11,8
Antolainauksen muutokset	1,0	4,9	3,9
Lainakannan muutokset	63,1	48,2	-14,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	1,0	1,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	65,1	54,1	-10,9
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,5	-22,3	-22,7

Palvelualueet lokakuu 2019

YLEISHALLINTO -2,6 M€

- Toimintakate-ennuste on 2,6 M€ heikompi kuin talousarviossa. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan toteutuvan 2,9 M€ talousarviota pienempänä. Verotuskustannusten arvioidaan ylittyvän 0,3 M€.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELU +0,9 M€

- Toimintakate-ennuste on 0,9 M€ parempi kuin talousarviossa. Yrityspalvelussa toimintakatteen ennustetaan olevan 0,4 milj. euroa talousarviota parempi, kun toimintatuottoja kertyy arvoitua enemmän ja elinkeinopoliittisista avustuksista syntyy säästöä. Lisäksi työllisyyspalvelun toimintakate-ennuste on 0,2 M€ talousarviota parempi.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ -0,4 M€

- Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 1,2 M€ talousarviota parempana. Ostopalvelu säästöjä: tonttipalveluissa, kiinteistökehityksessä, moottorikelkkareittien toimitus- ja korvauskuluissa, hanketoiminnan ostopalveluissa, asiantuntijapalveluissa sekä henkilöstömenoissa.
- Joukkoliikenteen osalta tulot (avustukset ja lipputulot) toteutuvat 0,3 M€ suunniteltua paremmin ja liikennöintikorvauksissa tulee säästöä n. 0,5 M€.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN -0,3 M€

- Kaupunginteatterin lipputulotavoitetta ei saavuteta. Musiikkikeskuksen toimintakulut ylittyvät. Kuntolaakson pysäköintialueen vuokrat kirjataan liikuntapalveluille 1.9. lukien. Toisaalta säästöä syntyy liikuntapaikkapalveluiden vuokrakuluista (ylipainehallin valmistuminen viivästyy).

KASVU JA OPPIMINEN +0,5 M€

- Toimintakate-ennuste 0,5 M€ talousarviota parempi koulukuljetussopimuksen kustannusten alittumisesta johtuen.

Palvelualueet, liikelaitokset ja taseyksiköt lokakuu 2019

PERUSTURVA -5 M€

- Vanhusten ja vammaisten palvelujen toimintakate-ennuste poikkeaa talousarviosta -4,6 M€, koska kasvava asiakasmäärä lisää määrärahatarvetta erityisesti asiakaspalvelujen ostojen osalta. Lapsiperhepalveluiden toimintakate-ennuste on -1,8 M€ talousarviota heikompi johtuen pääosin sijaishuollon menojen kasvusta.
- Henkilötyövuodet ovat kehittyneet palvelutarvetta vastaavasti.

TERVEYDENHUOLTO -12,9 M€ (sis. erikoissairaanhoidon -12,2 M€)

- Toimintakatteen arvioidaan ylittävän 12,9 M€ talousarviosta. Erikoissairaanhoidon ylitys on 12,2 M€, josta 7,6 M€ on sairaanhoitopiirin alijäämien kattamista. Oman terveystalouden ylitys 0,7 M€, joka koostuu hoitotarvikkeista ja lääkkeistä.

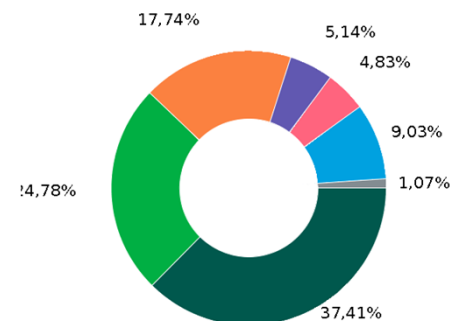
LIIKELAITOKSET JA TASEYKSIKÖT (TILAKESKUS, PELASTUSLAITOS, KUOPIOIN VESI, MESTAR)

- Tilakeskuksen toimintakate-ennuste on 1,0 M€ talousarviota heikompi, kun vuokratuotot alittuvat talousarviosta 0,3 M€ ja suunnitelman mukaiset poistot ylittävät kertaluonteisten poistojen vuoksi talousarviosta 0,7 M€. Muiden toimintakate-ennusteet ovat talousarvion mukaisia.

Lainakannan kehitys

Kuopion kaupungin lainakanta	Ennuste 31.12.2019	31.12.2018
Lainakanta, M €	396,3	343
Lainakanta €/as	3.340	2.890
Lainakannan kasvu 2018->2019, %	15,5 %	
Lainakannan suojausaste	56 %	66 %
Keskikorko (viimeiset 12 kuukautta)	0,83 %	1,13%

Viitekorkojakauma (prosenttiosuus avoinna olevasta saldosta pl. johdannaiset)

Pääoman lyhennykset ja jakson aikana maksetut korot

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Vuoden aikana maksettavat korot, M €	2,9	3,7
Vuoden aikana maksettavat lyhennykset, M €	51,7	89,2

Henkilötyövuosien kehitys

- Vuoden 2019 henkilöstösuunnitelmissa on varauduttu kaupunkitasolla 88,5 htv:n kasvuun
- Tammi-lokakuussa henkilötyövuosien määrä on kasvanut edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta 57,4 htv, joka laskennallisesti vastaa 69 htv:n kasvua vuositason tasolla

Palvelualue	2019	2018	Muutos	Toteuma
Muutos tammi - lokakuu	htv	htv	htv	%
Keskusvaalilautakunta	0,4	0,2	0,2	
Tarkastustoimi	1,6	1,7	-0,1	80 %
Yleishallinto	3,3	3,1	0,2	23 %
*) Elinvoima- ja konsernipalvelu	116,8	112,4	4,4	74 %
Lomituspalvelu	149,5	163,5	-14,0	
Kaupunkiympäristön palvelualue	185,1	178,0	7,1	83 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	333,3	343,2	-9,9	80 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	2066,6	2036,3	30,3	85 %
Perusturvan palvelualue	1290,4	1260,5	29,9	85 %
Terveystuon palvelualue	737,5	721,8	15,7	85 %
Ydinkaupunki yhteensä	4884,5	4820,7	63,8	84 %
Liikelaikokset				
Kuopion Kuntateknikkaliikelaitos	181,5	188,2	-6,7	76 %
Kuopion Vesi Liikelaitos	74,9	74,6	0,3	84 %
Liikelaikokset yhteensä	256,4	262,8	-6,4	78 %
Taseyksiköt				
Pohjois-Savon pelastuslaitos	246,3	245,3	1,0	82 %
Isäntäkuntapalvelut	34,8	37,7	-2,9	77 %
Tilakeskus	41,0	39,1	1,9	82 %
Taseyksiköt yhteensä	322,1	322,1	0,0	82 %
Yhteensä	5463,0	5405,6	57,4	83 %
Lisäksi:				
Palkkatukityöllistettyjen htv	62,6	45,5	17,1	
Kesätyöntekijöiden htv	41,3	41,8	-0,5	
Oppisopimuskoulutus htv	16	9,3	6,7	
	119,9	96,6	23,3	

*) Ilman Tilakeskusta ja lomituspalvelua

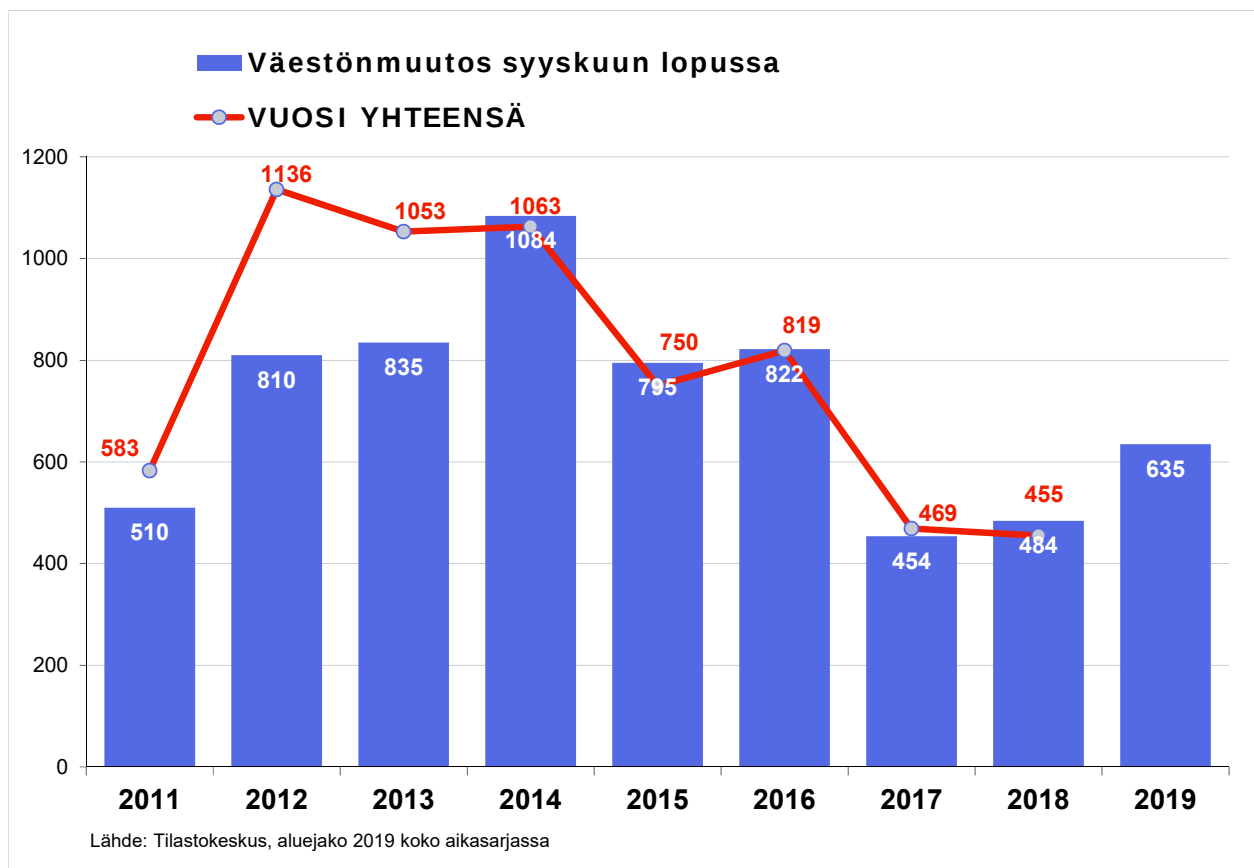
Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kehitys

- Työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistävät toimenpiteet ja uudet toimintatavat ovat vaikuttaneet poissaolojen määrään vähentävästi.
- Sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot ovat lähteneet laskuun.
- Sairauspoissaolot ovat vähentyneet 0,3 pv/htv.
- Tapaturmapoissaolot ovat vähentyneet 0,1 pv/htv.

Palvelualue Muutos tammi - lokakuu kalenteripv/henkilötyövuosi	SAIRAUSPOISSAOLOT			TAPATURMAPOISSAOLOT		
	2019 pv	2018 pv	Muutos pv	2019 pv	2018 pv	Muutos pv
Yleishallinto	0,0	6,8	-6,8	0,0	0,0	
*)Elinvoima- ja konsernipalvelut	16,4	23,0	-6,6	2,7	2,3	0,4
Lomituspalvelu	22,4	29,1	-6,7	4,7	3,9	0,8
Kaupunkiympäristön palvelualue	10,8	11,1	-0,3	0,0	0,4	-0,4
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	12,2	10,7	1,5	0,1	0,0	0,1
Kasvun ja oppimisen palvelualue	15,1	15,3	-0,2	0,4	0,6	-0,2
Perusturvan palvelualue	23,1	22,7	0,4	0,8	1,0	-0,2
Terveystieteiden palvelualue	18,3	17,6	0,7	0,3	0,5	-0,2
Liikelaitokset						
Kuopion Kuntatekniikkaliikelaitos	14,4	17,5	-3,1	1,3	1,7	-0,4
Kuopion Vesi Liikelaitos	5,8	16,1	-10,3	0,9	0,3	0,6
Taseyksiköt						
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	16,1	15,3	0,8	1,2	1,8	-0,6
Isäntäkuntapalvelut	22,6	23,5	-0,9	1,0	0,1	0,9
Tilakeskus	12,1	11,6	0,5	1,7	0,2	1,5
Poissaolot keskim. kaupungissa	17,1	17,4	-0,3	0,7	0,8	-0,1

*) Ilman Tilakeskusta ja lomituspalvelua

Väestönmuutos tammi-syyskuu 2019

Kuopion väkiluku

31.12.2018

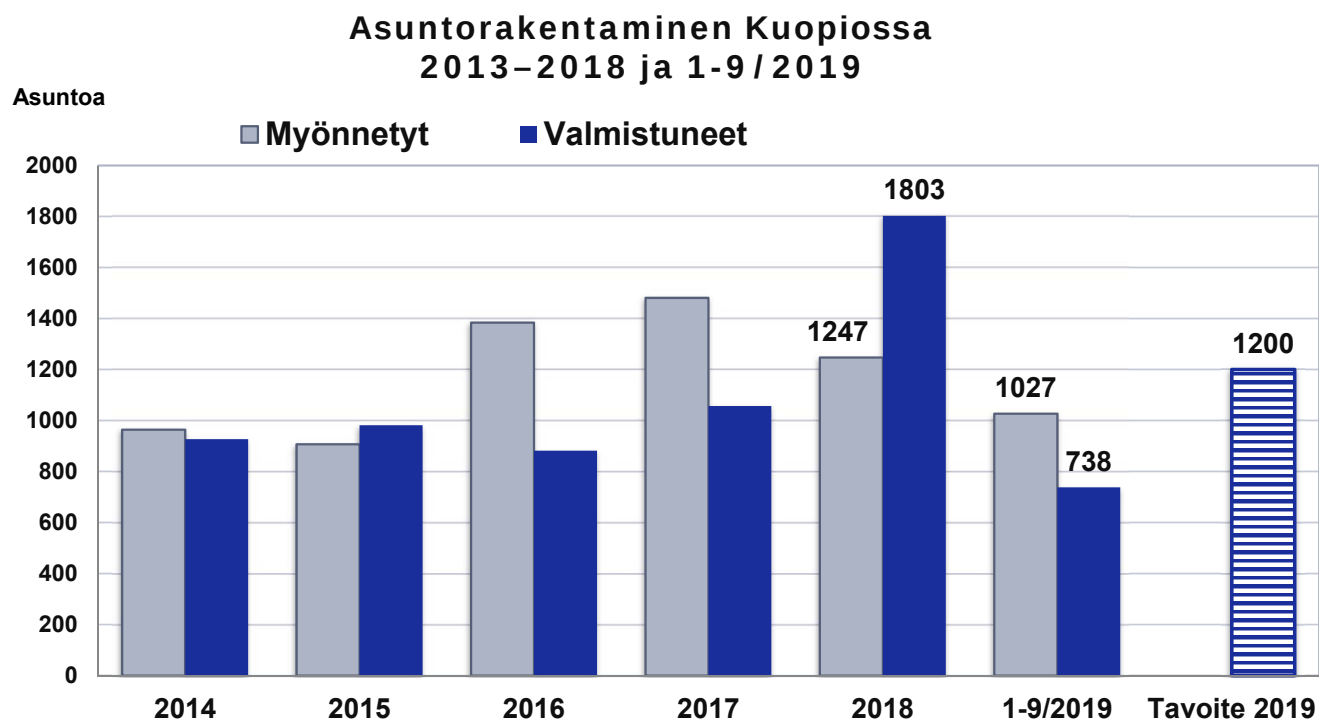
118 664

30.9.2019

119 299

Tammi-syyskuun 2019 väestönmuutos oli 635. Syyskuun väkiluku on ennakoinut vuoden lopun tilannetta lähivuosina. Opiskelijoiden tulomuutto nostaa väkilukua aina syksyisin. Väestönkasvu heinä-syyskuussa oli noin 1000 henkeä, kun taas tammi-kesäkuussa väestö väheni noin 340 henkeä.

Asuntorakentaminen tammi-syyskuu 2019

Asuntorakentamisen tavoite Talousarviossa 2019
Lähde: Rakennusvalvonta. Kuntaliitokset huomioitu.

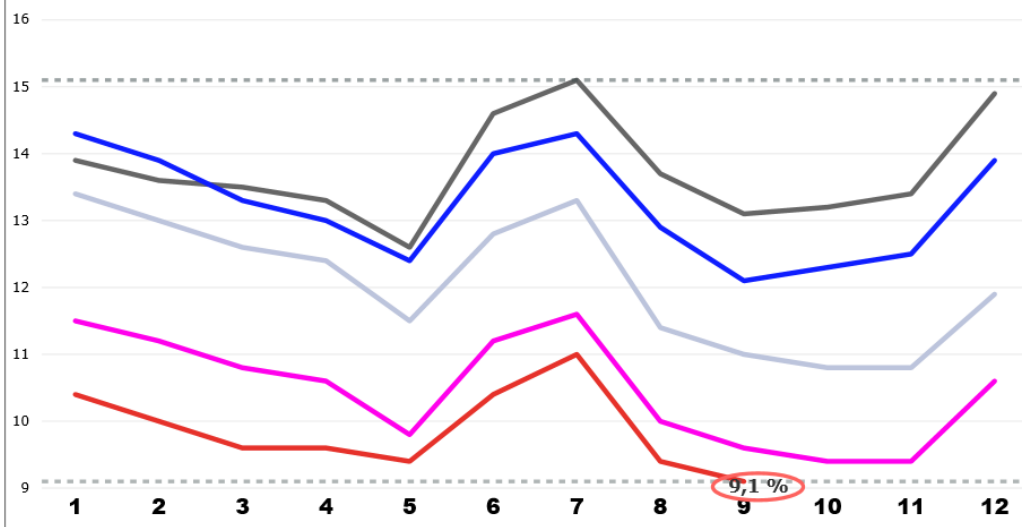
**Rakentamisen odotetaan
jatkuvan vilkkaana, mutta
kasvu tasoittuu.**

Vuosi 2018 oli asunto-
rakentamisen ennätysvuosi.

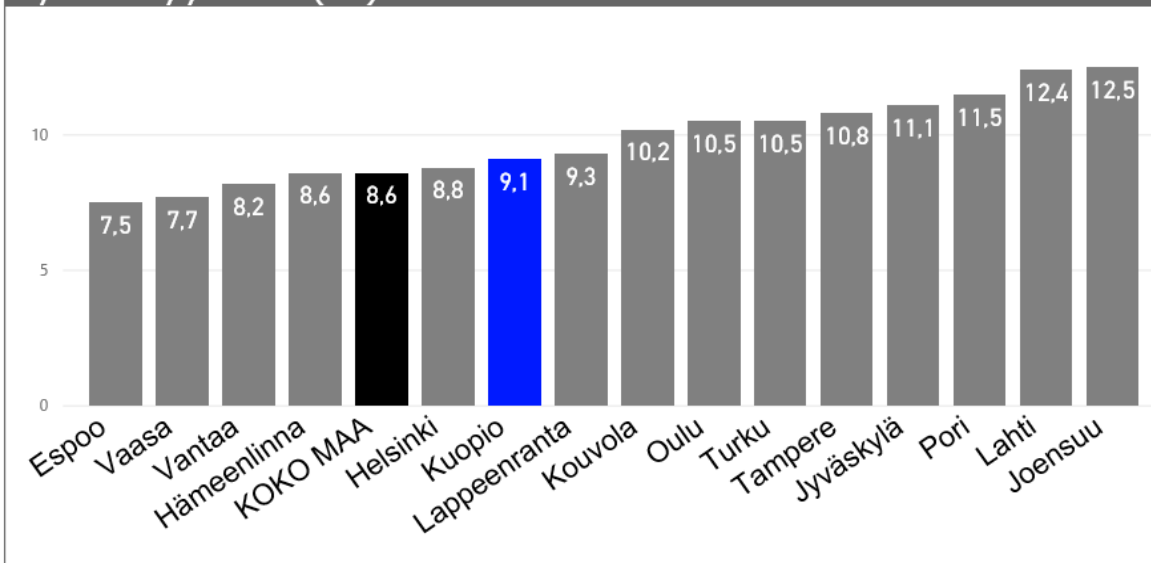
Työttömyys syyskuu 2019

Kuopion työttömyysaste kuukausittain 2015 - 2019, %

Vuosi ● 2015 ● 2016 ● 2017 ● 2018 ● 2019

Työttömyysaste (%) 30.9.2019

Pitkäaikaistyöttömät

1838

Yli 50-v.

1906

Alle 25-v.

743

Kuopion syyskuun työttömyysaste oli 9,1 %. Pitkäaikaistyöttömyys, yli 50-vuotiaiden ja alle 25-vuotiaiden työttömyys väheni edelleen.

Kuopion työttömyysaste oli matala vertailukaupunkien joukossa.